

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 21.4.2021.
SWD(2021) 151 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća
o izmjeni Direktive 2013/34/EU, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Uredbe
(EU) br. 537/2014 u pogledu izvješćivanja o korporativnoj održivosti

{COM(2021) 189 final} - {SEC(2021) 164 final} - {SWD(2021) 150 final}

Sažetak
Procjena učinka Prijedloga revizije Direktive o nefinancijskom izvješćivanju (NFRD)
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Direktivom o nefinancijskom izvješćivanju od određenih se velikih poduzeća zahtijeva da izvješćuju o socijalnim pitanjima, pitanjima u vezi sa zaposlenicima i okolišem, ljudskim pravima, podmićivanju i korupciji. Informacije koje poduzeća dostavljaju trenutačno ne zadovoljavaju potrebe korisnika (ulagatelja, civilnog društva i drugih). Neka poduzeća ne dostavljaju informacije koje korisnici zahtijevaju. Čak i kada poduzeća dostave informacije, one obično nisu dovoljno relevantne, usporedive, pouzdane, pristupačne ili jednostavne za uporabu. Očekuje se da će potražnja korisnika za nefinancijskim informacijama znatno porasti, tako da će se ti problemi povećati. Nedostatak odgovarajućih nefinancijskih informacija ulagateljima i civilnom društvu stvara rizike prilikom ulaganja, ometa financijske tokove prema aktivnostima kojima se rješava kriza održivosti te stvara jaz u odgovornosti između poduzeća i građana. Izvjestitelji (poduzeća koja izvješćuju) snose nepotrebne troškove jer nisu sigurni o čemu moraju izvjestiti te zbog dionika koji uz javno objavljene informacije zahtijevaju dodatne informacije. Razlozi za to su, među ostalim, fleksibilnost i neodređenost odredaba Direktive o nefinancijskom izvješćivanju. Usto postoji mnogo standarda i okvira za izvješćivanje koji se preklapaju te stoga nema konsenzusa o tome koje bi informacije poduzeća trebala dostavljati.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Cilj je ove inicijative osigurati da poduzeća od kojih korisnici trebaju nefinancijske informacije dostave te informacije, te da su one relevantne, usporedive, pouzdane, pristupačne i jednostavne za uporabu. Cilj je i smanjiti nepotrebne troškove za izvjestitelje. Ako ulagateljima omogućimo da bolje procjene rizike za održivost i učinke ulaganja, mobilizirat će se privatno financiranje za potporu europskom zelenom planu. Njome se pridonosi dovršetku unije tržišta kapitala tako što se ulagateljima omogućuje pristup usporedivim nefinancijskim informacijama poduzeća u koja se ulaže na razini EU-a. Ojačat će se i društveni ugovor između poduzeća i društva jer će poduzeća postati odgovornija za svoj utjecaj na društvo i okoliš.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Samo se djelovanjem EU-a može osigurati usporedivost dostavljenih nefinancijskih informacija na cijelom jedinstvenom tržištu te usklađenost zahtjeva za izvješćivanje Direktive o nefinancijskom izvješćivanju i drugih propisa o održivom financiranju (uključujući Uredbu o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga i Uredbu o taksonomiji). Zajednička pravila na razini EU-a potrebna su kako bi se smanjili rizici postojanja različitih zahtjeva za izvješćivanje u državama članicama, što bi stvorilo dodatne troškove za poduzeća koja posluju prekogranično i narušilo jedinstveno tržište. Intervencija EU-a može povećati i važnost EU-a u globalnim kretanjima u području politika o nefinancijskom izvješćivanju.
B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika razmatrale? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto?
Procjena učinka usmjerena je na tri pitanja: 1. standardizacija, konkretno je li potrebno izraditi standarde EU-a o nefinancijskom izvješćivanju i od poduzeća zahtijevati da se njima koriste; 2. provjera, konkretno treba li provjeriti nefinancijske informacije koje se dostavljaju i na kojoj razini i 3. primjena, konkretno koje kategorije poduzeća trebaju podlijegati zahtjevima za izvješćivanje. Opcijom politike kojoj se daje prednost: 1. od svih poduzeća obuhvaćenih Direktivom o nefinancijskom izvješćivanju zahtijeva se da podnose izvješća u skladu sa standardima EU-a; 2. od svih tih poduzeća zahtijeva se da traže ograničenu provjeru dostavljenih nefinancijskih informacija, uz klauzulu o preispitivanju kako bi se ispitala potreba za prelaskom na razumnu provjeru (viša i zahtjevnija razina provjere informacija) u srednjoročnom razdoblju i 3. širi se primjena Direktive o nefinancijskom izvješćivanju na sva velika društva s ograničenom odgovornošću i većinu uvrštenih društava. Riječ je o kompromisu između strogih zahtjeva u pogledu izvješćivanja i provjere sa širokom primjenom, što je vrlo učinkovito u zadovoljavanju potreba korisnika, ali skuplje za izvjestitelje i manje strogih zahtjeva u pogledu izvješćivanja i provjere s užom primjenom, što je manje učinkovito u zadovoljavanju potreba korisnika, ali kratkoročno jeftinije za izvjestitelje. Opcijom kojoj se daje prednost ostvarili bi se ciljevi inicijative uz najmanji mogući trošak.
Tko podržava koju opciju?
Korisnici (ulagatelji, civilno društvo i drugi) općenito podupiru strože zahtjeve u pogledu izvješćivanja i provjere te širu primjenu, dok izvjestitelji općenito podržavaju manje stroge zahtjeve i užu primjenu. Unatoč tim razlikama

postoji široka potpora zahtjevima za primjenu standarda EU-a o nefinancijskom izvješćivanju, među ostalim i od velikog broja izjavitelja. Financijske institucije, koje su i korisnici i izjavitelji, više podržavaju strože zahtjeve u pogledu izvješćivanja i provjere te širu primjenu nego većina poduzeća iz nefinancijskog sektora.

C. Učinci opcije kojoj se daje prednost

Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (odnosno glavnih opcija ako se ne daje prednost jednoj opciji)?

Korisnici će imati koristi od lakšeg pristupa usporedivim, relevantnim i pouzdanim nefinancijskim informacijama više poduzeća. Time će se smanjiti rizici ulaganja u financijski sustav, povećati financijski tokovi prema poduzećima s pozitivnim društvenim i ekološkim učincima te povećati odgovornost poduzeća. Predloženom opcijom osiguralo bi se da približno 49 000 poduzeća dostavlja takve informacije (75 % prometa svih društava s ograničenom odgovornošću), u usporedbi s trenutačnih 11 600 poduzeća (47 % prometa svih društava s ograničenom odgovornošću). Sva velika i većina uvrštenih poduzeća morala bi primjenjivati standarde nefinancijskog izvješćivanja i osigurati provjeru dostavljenih informacija. Za usporedbu, procjenjuje se da samo 20 % velikih poduzeća trenutačno primjenjuje standarde, a samo njih 30 % traži neku vrstu provjere. Predložena opcija imat će neizravne pozitivne učinke na temeljna prava, okoliš i društvo s obzirom na to da stroži zahtjevi za izvješćivanje mogu imati pozitivan utjecaj na ponašanje poduzeća. Na primjer, oko 45 % poduzeća koja su trenutačno obuhvaćena područje primjene Direktive o nefinancijskom izvješćivanju počelo je primjenjivati neke nove postupke dužne pažnje u području okoliša ili ljudskih prava zbog postojećih zahtjeva Direktive o nefinancijskom izvješćivanju.

Koji su troškovi opcije kojoj se daje prednost (odnosno glavnih opcija ako se ne daje prednost jednoj opciji)?

Ukupni procijenjeni troškovi opcije kojoj se daje prednost za izjavitelje iznose 1 200 milijuna EUR jednokratno i 3 600 milijuna EUR godišnjih ponavljajućih troškova. Ako EU ne poduzme nikakve mjere, očekuje se da će se troškovi za izjavitelje ionako znatno povećati zbog povećanja neusklađenih zahtjeva korisnika za informacijama, kontinuiranog nepostojanja konsenzusa o tome koje bi informacije poduzeća trebala dostavljati kako bi se zadovoljile potrebe korisnika te trajnih poteškoća u dobivanju nefinancijskih informacija koje izjavitelji trebaju za potrebe izvješćivanja od dostavljača, klijenata i poduzeća u koja se ulaže. Zbog nedostupnosti dovoljno detaljnih podataka nije moguće izračunati troškove za izjavitelje ako se ne donesu nova pravila. Međutim, okvirno se procjenjuje da bi primjena standarda mogla dovesti do godišnjih ušteda troškova u iznosu od 24 200–41 700 EUR po poduzeću (oko 280–490 milijuna EUR godišnje za trenutačnu populaciju obuhvaćenu Direktivom o nefinancijskom izvješćivanju i 1 200–2 000 milijuna EUR godišnje za opciju kojoj se daje prednost) ako se standardima ukloni potreba za dodatnim zahtjevima za informacije. Opcija kojoj se daje prednost nema znatan negativan utjecaj na društvo, okoliš ili temeljna prava.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikropoduzeća?

Zahvaćena poduzeća suočit će se s ukupnim povećanjem troškova (vidjeti prethodni odjeljak). Međutim, opcijom kojoj se daje prednost trebala bi se poboljšati i otpornost poduzeća s obzirom na to da se boljim izvješćivanjem povećava informiranost poduzeća o rizicima povezanim s održivošću i poboljšava upravljanje rizicima. To bi trebalo dovesti i do prednosti za održivija poduzeća s obzirom na to da će biti lakše prepoznati predvodnike u području održivosti. Zahtjevi za izvješćivanje ne bi se primjenjivali na MSP-ove, isključujući uvrštene MSP-ove. Međutim za MSP-ove će se razviti pojednostavnjeni standardi izvješćivanja koji će se upotrebljavati na dobrovoljnoj osnovi. Time bi se MSP-ovima trebalo omogućiti da zadovolje zahtjeve za informacijama od velikih klijenata i banaka te olakšati njihov doprinos prelasku na održivo gospodarstvo i sudjelovanje u njemu.

Hoće li to bitno utjecati na nacionalne proračune i uprave?

Troškovi provedbe procjenjuju se na 35,5 milijuna EUR, uz dodatnih pet milijuna EUR godišnjih troškova, za razvoj digitalnih *ad hoc* postupaka i održavanje digitalnih registara, zbog zahtjeva za digitalno označivanje nefinancijskih informacija u okviru ove inicijative. Države članice mogle bi imati i dodatne troškove zbog usmjeravanja prioriteta provedbe prema nefinancijskom izvješćivanju.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

Zbog opciji kojoj se daje prednost poduzeća iz EU-a imala bi veće troškove izvješćivanja nego poduzeća iz trećih zemalja, što bi negativno utjecalo na njihovu međunarodnu konkurentnost. Međutim, neka će globalna poduzeća vjerojatno dobrovoljno odlučiti uskladiti se s obveznim standardima EU-a, a druge jurisdikcije već uvode zahtjeve ili inicijative politika u području objavljivanja informacija povezanih s održivosti. Nadalje, konkurentnost poduzeća iz EU-a vjerojatno će se dugoročno poboljšati ako standardi EU-a potaknu globalno usklađivanje i ostvare utjecaj na buduće globalne standarde.

D. Daljnje mjere

Kad će se politika preispitati?
Evaluacija će se provesti kada bude moguće prikupiti dovoljno dokaza o učincima inicijative (tj. na temelju podataka za najmanje tri godine), uzimajući u obzir vrijeme potrebno za njezino moguće prenošenje i primjenu te prikupljanje podataka.